

Sygn. akt IV Ka 721/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Ewa Rusin
Protokolant:	Ewa Ślemp

przy udziale Elżbiety Reczuch Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2017 r.

sprawy **G. G.**

syna J. i B. z domu A.

urodzonego (...) w D.

oskarżonego z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez obrońców oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Dzierżoniowie

z dnia 17 października 2017 r. sygnatura akt II K 302/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IV Ka 721 / 17

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie wyrokiem z dnia 17 października 2017r. sygn. akt II K 302/17:

I. Oskarżonego G. G. uznał za winnego popełnienia tego, że w dniu 12 lutego 2017r. pomiędzy miejscowościami N. – G. kierował w ruchu lądowym pojazdem mechanicznym w postaci samochodu osobowego marki V. (...) o nr rej. (...), będąc w stanie nietrzeźwości, wyniki badań urządzeniem (...) I – 1,29 mg/l (2,70 ‰), (...): II – 2,37 ‰ (1,12 mg/l), III – 2,40 ‰ (1,14 mg/l) alkoholu w wydychanym powietrzu tj. występku z art. 178 a § 1 k.k. i za to na podstawie art. 178 a § 1 k.k. wymierzył mu karę 6 (sześć) miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej wobec oskarżonego G. G. kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

III. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego G. G. zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 4 (czterech) lat;

IV. na podstawie art. 63 § 4 k.k. na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym zaliczył okres rzeczywistego stosowania tego środka karnego od dnia 12 lutego 2017r.;

V. na podstawie art. 43 a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego G. G. świadczenie pieniężne w kwocie 5.000 zł (pięć tysięcy złotych) na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej;

VI. na podstawie art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego G. G. do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu;

VII. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adwokata K. N. kwotę 221,40 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej oskarżonemu z urzędu w toku postępowania przygotowawczego;

VIII. na podstawie art. 627 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa z tytułu wydatków kwotę 453,66 zł, a na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 w zw. z ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych wymierzył opłatę w kwocie 120 zł;

Z wyrokiem tym w całości nie pogodził się oskarżony, wnosząc apelacje za pośrednictwem obrońców z wyboru.

Pierwszy z nich, adw. K. H. zarzuciła zaskarżonemu wyrokowi na podstawie art. 427 § 1 kpk oraz art. 438 kpk:

1. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na treść rozstrzygnięcia, a to art. 7 kpk w zw. z art. 5 § 2 kpk poprzez:

- przejawiające się w jednostronnej i nieuwzględniającej zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego ocenie zeznań świadka A. G. za niewiarygodne, uzgodnione z oskarżonym i mające na celu ochronienie oskarżonego przed poniesieniem odpowiedzialności karnej, a tym samym, noszące znamię fałszywych, skutkujących możliwością pociągnięcia świadka do odpowiedzialności karnej za czyn z art. 233 kk;

- uznaniu za wiarygodne i w pełni opisujące przebieg zdarzenia i popełnienie przez oskarżonego zarzucanego mu czynu zeznania świadków P. H., B. G. i J. Z., podczas gdy świadek P. H. informacje o zdarzeniu uzyskał od dwóch nieustalonych osób, nie będąc jego bezpośrednim świadkiem, a świadkowie B. G. i J. Z. również na miejsce zdarzenia przybyli już po samym zdarzeniu.

2. błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku, polegający na:

- uznaniu, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił ustawowe znamiona przestępstwa żart. 178a§1kk,

- uznaniu, że oskarżony „zdecydował się prowadzić pojazd mechaniczny w tak silnym stanie upojenia alkoholowego”;

- uznaniu, że oskarżony wyszedł z domu ok. godz. 13:00 i po spożyciu nieustalonej ilości alkoholu wsiadł w samochód i zjechał z polnej drogi, przecinając jezdnię przed innym pojazdem, poruszającym się w kierunku N., i wjechał do rowu;

- uznaniu, że zeznania świadków P. H. i policjantów: B. G. i J. Z. pozwalają na przyjęcie, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona zarzucanego mu czynu zabronionego oraz że potwierdzają, że na miejscu zdarzenia była żona oskarżonego, A. G., i że ona wraz z córką i zięciem „odprowadzała” oskarżonego w kierunku samochodu;

- ustaleniu, że A. G., żona oskarżonego, była na miejscu zdarzenia i „odprowadzała” oskarżonego w stronę znajdującego się w rowie auta, co obserwowali policjanci i świadek P. H.;

- ustaleniu, że oskarżony przyznał policjantom, że w dniu zdarzenia pił nie wódkę, ale dwa piwa;

- ustaleniu, że oskarżony miał za sobą „poprzednie” doświadczenia sądowe w sytuacji, gdy nastąpiło już zatarcie wcześniejszych skazań.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 427 § 1 in fine kpk w zw. z art. 437 § 2 kpk wniósł o:

1. uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Dzierżoniowie;
2. ewentualnie o uniewinnienie oskarżonego od stawianych mu zarzutów.

Na wypadek nie uwzględnienia przez Sąd niniejszej apelacji i ww. wniosków, wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt. III poprzez orzeczenie wobec oskarżonego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 (trzech) lat.

Natomiast adw. A. M. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił na zasadzie art. 427 §2 k.p.k.:

1. Naruszenie przepisów postępowania w rozumieniu art. 438 pkt. 2 k.p.k., mających wpływ na treść orzeczenia tj.:
 - a) art. 4 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 k.p.k. poprzez wzięcie przez Sąd pod uwagę okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonego, a nie uwzględnienie okoliczności przemawiających na korzyść oskarżonego, jak pełne, konsekwentne i logiczne wyjaśnienia oskarżonego, co skutkowało uznaniem oskarżonego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu.
 - b) art. 5 § 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. i 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. brak dokonania wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego, a w efekcie uznanie, iż oskarżony dopuścił się zarzucanego mu czynu podczas, gdy materiał dowodowy zebrany w niniejszej sprawie nie pozwala na dokonaniu jednoznacznych ustaleń w przedmiotowym zakresie.
 - c) art. 167 §1 k.p.k. w zw. z art. 366 §1 k.p.k. poprzez nie przeprowadzenie z urzędu dowodu z zeznań J. Z., które to zeznania mogłyby zawierać istotne okoliczności dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.
 - d) art. 424 § 1 polegającą na nieodniesieniu się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku do istotnych kwestii mogących mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, a mianowicie okoliczności z powodu których sąd dał wiarę zeznaniom świadków zdarzenia, których wersje były skrajnie różne, oraz na jakiej podstawie całkowicie odmówił wiarygodności wyjaśnieniom złożonym przez oskarżonego.
2. Na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. oraz art. 427 § 2 k.p.k. wyrokowi zarzucił błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść wyroku:

- a) Poprzez niezasadne przyjęcie, iż to oskarżony prowadził samochód gdy w rzeczywistości nie ma jednoznacznych dowodów na poparcie tej tezy.
- b) Polegający na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień oskarżonego co do kłopotów z pamięcią związanych ze spożywaniem alkoholu pomimo choroby cukrzycowej.

Wskazując na powyższe zarzuty wniósł o:

- 1) Przeprowadzenie dowodu na podstawie art 427 § 3 k.p.k z biegłych lekarzy specjalistów z zakresu diabetologii na okoliczność sposobu metabolizowania alkoholu przez osobę chorą na cukrzycę.
- 2) Przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka J. Z. na okoliczność przebiegu zdarzenia.
- 3) Przeprowadzenia dowodu z oględzin miejsca zdarzenia na okoliczność specyfiki terenu oraz przebiegu drogi.

Z uwagi na wskazanie uchybienia wyroku sądu I instancji, na zasadzie art. 427§1 k. p. k. i art. 437 §2 k.p.k. wnoszę o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcie o kosztach procesu przez Sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje;

Tylko niektóre zarzuty apelacji zasługują na uwzględnienie, co musi prowadzić do postulowanego w nich uchYLENIA zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do jej ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. Koniecznym stało się przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości (art. 437 § 2 kpk).

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, iż oskarżony krytycznego dnia opuścił dom około godz. 13-ej, był wtenczas trzeźwy. Wsiadł do swego auta marki (...), udał się do oddalonego o 500 m lasku, zaparkował samochód na polnej drodze, pochyłej w kierunku drogi asfaltowej, zostawił kluczyki w aucie po czym siedząc na pniaku spożywał wódkę, którą zabrał z domu. Do momentu rozpoczęcia spożywania wódki oskarżony nie wskazał na jakiegokolwiek zaburzenia pamięci. Ustalenia w tym zakresie wynikają z wyjaśnień oskarżonego, które konsekwentnie składał w toku procesu. Nie można ich racjonalnie podważyć, chociażby zeznaniami świadka A. G., wyeksponowanymi w apelacji adw. K. H., jakoby to oskarżony opuścił dom znacznie wcześniej i sam nie wie gdzie był i co robił.

Nie sposób także podważyć ustalenia, że bezpośrednio po przyjeździe policji oskarżony znajdował się w stanie głębokiego upojenia alkoholowego, które przecież zostało potwierdzone aż 3 - krotnym badaniem, wykazującym kolejno 1, 29 mg/l , 2,37 i 2,40 promilla alkoholu w organizmie oskarżonego (k. 3 akt) .

Wbrew oczekiwaniom obu apelacji nie sposób zakwestionować miarodajność i obiektywizm relacji świadków w osobach B. G. i J. Z., funkcjonariuszy policji, którzy przybyli na miejsce zdarzenia wskutek zgłoszenia o zdarzeniu drogowym przez świadka P. H.. Żaden z tych świadków nie był naocznym zarzucanego oskarżonemu czynu, ale przedstawili oni zbieżnie i konsekwentnie w toku sprawy okoliczności, w jakich zastali na miejscu zdarzenia oskarżonego, a także jakie składał on wówczas oświadczenia funkcjonariuszom policji, tj. że spożywał alkohol, potem z polnej drogi przejechał przez drogę publiczną i wjechał do rowu (k. 18 i 90 oraz k. 36 i 91 akt). Skoro jednak w toku wyjaśnień składanych do protokołu oskarżony zasłania się zupełną niepamięcią od chwili rozpoczęcia spożywania alkoholu aż do powrotu do domu, wskazał na leczoną cukrzycę, sugerując na jej tle zaburzenia organizmu wynikłe spożyciem alkoholu i następnie wyłączenie świadomości, a także sugerując samoistne przetoczenie się pojazdu z polnej drogi przez jezdnię do rowu, to w takich okolicznościach faktycznych koniecznym stało się dokładne zweryfikowanie tak prowadzonej linii obrony, tym bardziej, że i świadek P. H. także nie był naocznym prowadzenia pojazdu przez oskarżonego, gdy zjawiał się na miejscu zdarzenia to samochód oskarżonego był już w przydrożnym rowie, zaś nieustaleni do dziś świadkowie przekazali mu informację, że oskarżony przejechał swym pojazdem w poprzek jezdni i wpadł do rowu.

W pierwszej kolejności zatem należy zbadać, czy ukształtowanie terenu i polnej drogi, na której oskarżony zaparkował samochód, mogły spowodować, że bez woli oskarżonego jego pojazd mógł samoistnie zjechać ze znajdującej się na wzniesieniu polnej drogi i przejechać w poprzek drogi asfaltowej aż do rowu po jej drugiej stronie. Ustalenia w tym zakresie wymagają co najmniej ponownego przesłuchania świadków B. G., J. Z. i P. H. a także samego oskarżonego (o ile złoży dodatkowe wyjaśnienia co do lokalizacji parkowania auta). W zależności od wyników tych zeznań i wyjaśnień może się okazać koniecznym dokonanie także oględzin miejsca zdarzenia.

Druga wymagająca wyjaśnienia kwestia to wpływ stanu zdrowia oskarżonego, w tym naprowadzanej cukrzycy, na wyłączenie pamięci i świadomości oskarżonego tempore criminis. Niestety nie dostrzegł Sąd Rejonowy, iż opinia biegłych lekarzy psychiatrów, na której bezkrytycznie oparł ustalenia wyroku, jest co najmniej niekompletna, a najwyraźniej dotyczy innej osoby, niż oskarżony. Na k. 44 -45 akt biegli lekarze psychiatrzy przedstawiają protokół badania oskarżonego, wskazali w nim m. in. iż oskarżony podał o sobie iż ma 34 lata, jest bezdzietnym kawalerem, a obecnie jest tymczasowo aresztowany. Wszak te dane i pozostałe inne informacje o sytuacji zdrowotnej i życiowej badanego, umieszczone w opinii, nie dotyczą G. G., który liczy sobie 51 lat, jest żonaty, ma 5 dzieci i w dacie badania nie przebywał w areszcie. Zatem wnioski tej opinii wymagają weryfikacji w trybie art. 201 kpk. Ponadto o ile biegli lekarze psychiatrzy nie będą w stanie wypowiedzieć się kategorycznie w kwestii wpływu spożycia alkoholu przez oskarżonego w przebiegu cukrzycy typu 2 (na którą choruje oskarżony) na możliwe zakłócenie czynności psychicznych, z uwzględnieniem warunków wymienionych w art. 31 § 3 kk, to wtenczas należy rozważyć zasięgnięcie dodatkowej opinii biegłego z zakresu diabetologii.

Skoro wskazywane w apelacjach osoby J. Z. i W. L. pojawiły się na miejscu zdarzenia już po zgłoszeniu przez świadka P. H. potrzeby interwencji policji, to prowadzenie dowodu z zeznań tych osób tylko na okoliczności ustalania osób obecnych przy oskarżonym cyt. „podczas odprowadzania go w stronę samochodu” wydaje się całkowicie zbędne.

Podzielić należy natomiast zarzut apelacji o błędnym uznaniu Sądu I instancji przy wymiarze kary, iż mimo zatarcia skazania za czyny z art. 178 a § 1 kk i z art. 244 kk oraz aktualnego statusu oskarżonego jako osoby niekaranej sędownie, to jednak fakt uprzedniej karalności przemawia na niekorzyść oskarżonego (k. 105 akt).

Z przytoczonych powodów orzeczono jak na wstępie.